

Astrid Millung-Christoffersen

Virksomhedspant

Særligt ud fra et tingsretligt perspektiv

Astrid Millung-Christoffersen
Virksomhedspant. Særligt ud fra et tingsretligt perspektiv
1. udgave/1. oplag
© Karnov Group Denmark A/S, København 2016

ISBN 978-87-619-3827-5

Omslag: Axel Surland, Ljungbyhed
Sats og tryk: Zeuner A/S, Skejby

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord 5

Del 1: Indledning

Kapitel 1. Indledning	15
1. Introduktion	15
1.1. Indledende om indførelsen af virksomhedspant	15
2. Afhandlingens formål og emneafgrænsning	17
3. Metode og teori	18
3.1. Retsdogmatisk metode	18
4. Retskilder	20
4.1. Danske retskilder	20
4.2. Udenlandske retskilder	24
5. Fremstillingens opbygning	24
Kapitel 2. Indledende om flydende pant	27
1. Flydende pant i dansk ret	27
1.1. Flydende pant – pant i tingsindbegreb	27
1.2. Virksomhedspanteordningen	28
2. Fremmed ret	29
2.1. Pantsætning efter norsk og svensk ret	29
2.2. Norsk ret	30
2.2.1. Indledende	30
2.2.2. Udvalgte områder hvor der kan stiftes pant i tingsindbegreb	31
2.2.3. Opsummering og vurdering	37
2.3. Svensk ret	37
2.3.1. Indledende	37
2.3.2. Muligheden for at stifte flydende pant – företagshypotek .	39
2.3.3. Opsummering og vurdering	45
Kapitel 3. Generelt om virksomhedspant	47
1. Indledning	47
2. Virksomhedspantets omfang	47
2.1. Aktiver, der kan omfattes af virksomhedspant, jf. TL § 47 c, stk. 3	47
2.2. Aktiver, der er undtaget fra virksomhedspant, jf. TL § 47 c, stk. 4	52
3. Kort om stiftelse af virksomhedspant	53
3.1. Hvem kan stifte et virksomhedspant?	53
3.2. Skadesløsbreve og ejerpantebreve	55
3.3. Negativerklæring	56
4. Udskillelse ifølge regelmæssig drift	58

Del 2: Almindeligt

Kapitel 4. Virksomhedspant og ekstinktion	67
1. Indledning	67
1.1. Beskyttelse mod ekstinktion	67
1.2. Kort om ekstinktion	67
1.2.1. Betingelser for ekstinktion	69
2. Virksomhedspantets ekstinktionskraft	71
2.1. Indledende om virksomhedspantets beskyttelse mod ekstinktion	71
2.2. Ekstinktion af utinglyst virksomhedspant	72
2.3. Virksomhedspantets ekstinktionskraft	74
2.3.1. Virksomhedspantets ekstinktion af tidligere stiftede, men usikrede rettigheder	74
2.3.2. Tinglyst virksomhedspant over for efterfølgende stiftede rettigheder	75
2.3.2.1. Sammenholdt med andet flydende pant	76
2.4. Ekstinktion på tværs af regelsæt	76
2.5. Sammenfattende	81
Kapitel 5. Kravet om god tro	83
1. Indledning	83
2. Begrebet god tro	83
2.1. God tro eller ond tro	83
2.2. Begrundet god tro	86
2.3. TL § 5	88
2.3.1. Anvendeligheden af TL § 5	89
2.3.2. Baggrunden for TL § 5	89
2.3.3. Indholdet af TL § 5, 1. pkt.	92
2.3.4. Vurderingen af TL § 5, 1. pkt., ved rettigheder som tinglyses i personbogen – herunder virksomhedspant	96
3. Tidspunktet for bedømmelsen af god tro	100
3.1. Indledende om tidspunktet for god tro	100
3.2. Tidspunktet for god tro efter TL § 5	100
3.2.1. Anvendeligheden af TL § 5, 2. pkt., ved virksomhedspant	100
3.2.1.1. Tidspunktet for god tro, jf. TL § 5, 2. pkt., hvor virksomhedspantet er sidst i tid	101
3.2.1.2. Tidspunktet for god tro, jf. TL § 5, 2. pkt., hvor virksomhedspantet er først i tid	103
3.2.1.3. Opsummerende	107
3.2.2. Kan en virksomhedspanthaver i ond tro efterfølgende komme i god tro?	108
4. God tro på tværs af regelsæt	109
4.1. Indledende om rettighedskonflikter på tværs af regelsæt	109

4.2. Forholdet mellem virksomhedspant og gældslovens regler om pantsætning af simple fordringer	109
4.2.1. Kort om pant i simple fordringer efter gældsloven og efter reglerne om virksomhedspant	109
4.2.2. Kort om ekstinktion (god tro) efter gældslovens regler	110
4.3. God tro ved ekstinktion på tværs af virksomhedspantereglerne og gældsloven	111
4.3.1. Ekstinktion af virksomhedspant	112
4.3.2. Ekstinktion af rettigheder omfattet af gældsloven	114
5. Sammenfattende	114

Del 3: Løsøre

Kapitel 6. Hvad virksomheden ejer og fremtidig erhverver	119
1. Indledning	119
1.1. Begrebsafklaring	119
1.2. Indledende om underpantsætning af løsøre ved brug af virksomhedspanteordningen	123
2. Hvad virksomheden ejer	124
2.1. Aktiver som virksomheden ejer på pantsætningstidspunktet	124
3. Hvad virksomheden fremtidig erhverver	125
3.1. Afgrænsning af erhvervestidspunktet	125
3.2. Hvilket tidspunkt er afgørende for virksomhedspantets prioritetsstilling?	130
3.3. Sammenholdt med andet flydende pant	132
3.4. Sammenfattende	135
Kapitel 7. Løsøre – de oprindelige regler	137
1. Virksomhedspantets prioritetsstilling over for senere rettighedshavere i løsøreaktiver (før lov nr. 519/2013)	137
1.1. Indledning	137
2. Forholdet til underpant i køretøjer og andet løsøre	138
2.1. Indledende om underpantsætning af individuelt bestemt løsøre og køretøjer efter tinglysningsloven	138
2.2. Prioritetsstillingen ved særskilt underpant i virksomhedspantets efterfølgende erhvervelser	140
2.2.1. Indledning	140
2.2.2. Den juridiske teori	141
2.3. Retsstillingen ved underpant til tredjemand i virksomhedspantets efterfølgende erhvervelser	144
2.3.1. Underpant til tredjemand	144

Indholdsfortegnelse

2.3.2. Underpant til tredjemand vs. virksomhedspantets »gribefunktion«	148
2.3.3. Pantsætning til tredjemand efter principperne om pant i fremtidige erhvervelser	151
2.3.4. Opsummerende	159
2.4. Retsstillingen ved sælgers underpant i virksomhedspantsætterens efterfølgende erhvervelser	160
2.4.1. Indledning	160
2.4.2. Sælgers mulighed for at stifte underpant	160
2.4.3. Sælgers underpant over for et tinglyst virksomhedspant	163
2.4.4. Opsummerende	165
2.5. Konklusion	165
3. Ejendomsforbehold i virksomhedspantsætterens efterfølgende erhvervelser	166
3.1. Indledning	166
3.2. Ejendomsforbehold i køretøjer og løsøre	167
3.2.1. Tinglyst virksomhedspant over for et senere ejendomsforbehold	170
3.2.2. Opsummerende	173
4. Forholdet til TL § 37 og TL § 47 b, stk. 2	174
4.1. Kort om tilbehørspant, jf. TL § 37 og TL § 47 b, stk. 2	174
4.1.1. Forholdet mellem virksomhedspant og pant efter TL § 37	178
4.1.2. Forholdet mellem virksomhedspant og pant efter TL § 47 b, stk. 2	181
5. Forholdet til håndpanthavere	183
5.1. Kort om håndpant i løsøre	183
5.2. Virksomhedspant og håndpant i samme løsøreaktiver	184
5.2.1. Hvordan bør retsstillingen mellem håndpant og virksomhedspant reguleres?	187
6. Forholdet ved udøvelse af tilbageholdsretten	189
6.1. Kort om tilbageholdsretten	189
6.2. Udøvelse af tilbageholdsretten over for virksomhedspant	190
Kapitel 8. Løsøre – TL § 47 c, stk. 6 og 7	195
1. Indledning	195
2. Underpant og ejendomsforbehold i køretøjer og løsøre	196
2.1. Reglerne i TL § 47 c, stk. 6 og 7	196
2.1.1. Overgivelsestidspunktet og retsvirkningen heraf	196
2.1.2. Prioritetsstillingen i henhold til overgivelsestidspunktet	198
2.2. Opsummerende	201
3. TL § 47 c, stk. 6 og 7, i forhold til accessorisk pantsætning af simple fordringer	202
3.1. Indledning	202

3.1.1. Retsvirkningen af accessorisk pantsætning af fordringer i relation til reglerne i TL § 47 c, stk. 6 og 7	202
---	-----

Del 4: Simple fordringer

Kapitel 9. Pantsætning af simple fordringer	207
1. Indledning	207
1.1. Begrebsafklaring	207
2. Pant i fordringer	210
2.1. Indledende om fordringer	210
2.2. Pantsætning af fordringer efter gældsbrevsloven	212
2.3. Underpant i fordringer ved virksomhedspant	215
3. Retsstillingen ved pantsætning af eksisterende fordringer	215
3.1. Indledende om pantavernes retsstilling	215
3.2. Pant i eksisterende fordringer	216
3.2.1. Virksomhedspantet er først i tid	217
3.2.2. GBL-pantet er først i tid	217
3.2.3. Opsummerende	217
4. Retsstillingen ved pant i fremtidige fordringer	218
4.1. Indledning	218
4.2. Særligt om individuelt pant i fremtidige fordringer ved brug af gældsbrevsloven	218
4.2.1. Indledning	218
4.2.2. Sondringen mellem betingede eller fremtidige fordringer	220
4.2.3. Domspraksis	222
4.2.3.1. Betingede fordringer	222
4.2.3.2. Fremtidige fordringer	227
4.2.4. Den juridiske teori om individuelt pant i fremtidige fordringer	235
4.3. Opsummering og vurdering	242
5. Pant i fremtidige fordringer efter begge regelsæt	248
5.1. Indledende	248
5.1.1. Stiftelse af fordringer ved virksomhedspant og retsvirkningen af sikringsaktens foretagelse	248
5.2. Retsstillingen mellem virksomhedspant og individuelt pant i fremtidige fordringer	253
5.2.1. Sammendrag – hvornår omfattes fremtidige fordringer af panteaftalen, og hvornår sikres fordringerne over for tredjemand?	253
5.2.2. Tinglyst virksomhedspant i fremtidige fordringer over for senere panterettigheder efter gældsbrevsloven	254
5.3. Virksomhedspant contra factoring	255
5.3.1. Factoring er stiftet først	257
5.3.2. Factoring er stiftet sidst	262

Indholdsfortegnelse

5.4. Sammenfattende 264

Del 5: Afsluttende

Kapitel 10. Konklusion 269

1. Sammenfattende konklusion 269

Resumé 273

Summary 275

Forkortelser 277

Litteraturfortegnelse 278

Betænkninger 289

Domsregister 290

Stikordsregister 291